

ΑΡΧΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Δ. Βασιλείου

Καθηγητής Εθνικού
& Καποδιστριακού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ν. Ηρειώτης

Καθηγητής Εθνικού
& Καποδιστριακού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Δ. Μπάλιος

Επίκουρος Καθηγητής
Εθνικού & Καποδιστριακού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Κεφάλαιο 8^ο

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός κεφαλαίου

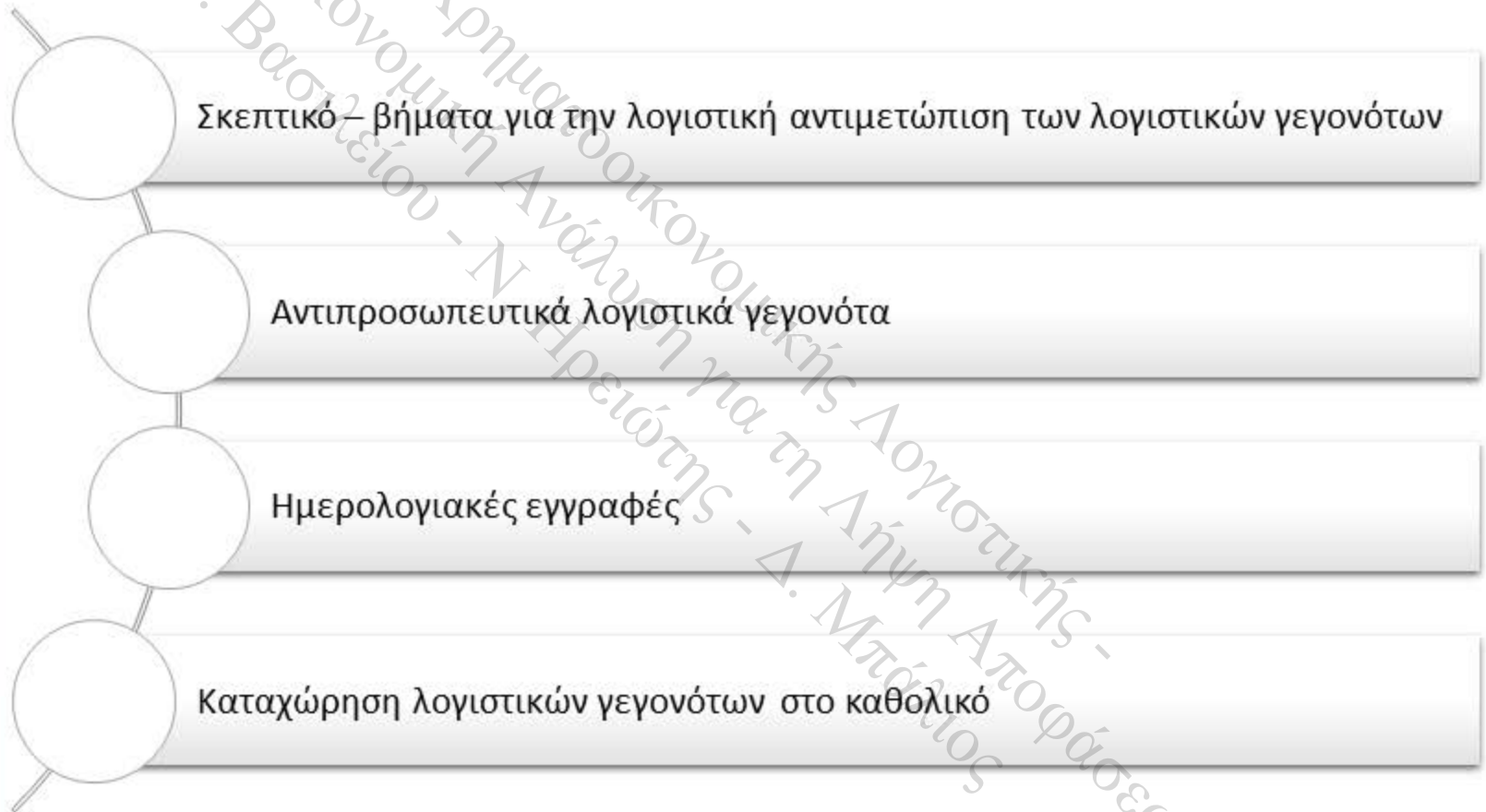
Να παρουσιαστούν αντιπροσωπευτικές εφαρμογές για να εξοικειωθούν οι αναγνώστες στην **εφαρμογή του διπλογραφικού συστήματος**.

Να κατανοήσουν οι αναγνώστες τα **βήματα-κινήσεις** που πρέπει να κάνουν για να καταχωρήσουν ένα λογιστικό γεγονός στο ημερολόγιο και στο καθολικό.

Προσδοκώμενα αποτελέσματα

Από το συγκεκριμένο κεφάλαιο προσδοκούμε οι αναγνώστες να κατανοήσουν τον **μηχανισμό εφαρμογής του διπλογραφικού συστήματος.**

Τι θα δούμε σε αυτό το κεφάλαιο

Σκεπτικό εφαρμογής διπλογραφικού συστήματος

Κατανώ το λογιστικό γεγονός

Προσδιορίζω ποιοι λογαριασμοί επηρεάζονται, πως μεταβάλλονται και για πόσο

Με βάση τους κανόνες χρεοπίτωσης **καταλήγω** ως προς το ποιους λογαριασμούς χρεώνω και ποιους λογαριασμούς πιστώνω

Καταχωρώ τις χρεώσεις και τις πιστώσεις στο ημερολόγιο και στο καθολικό

Ολοκληρώνω με έλεγχο των αθροισμάτων των χρεώσεων και των πιστώσεων που πρέπει πάντα να είναι ίσα μεταξύ τους

Διπλογραφικό σύστημα - Κανόνες

Η χρέωση και η πίστωση επηρεάζεται από το που ανήκει ο λογαριασμός που μεταβάλλεται λόγω του λογιστικού γεγονότος και από το αν ο λογαριασμός αυξάνεται ή μειώνεται.

Ακολουθεί πίνακας που περιγράφει το αν χρεώνεται ή πιστώνεται ο λογαριασμός ανάλογα με το που ανήκει και την μεταβολή του (αύξηση ή μείωση).

Λογαριασμός	Αύξηση	Μείωση
Ενεργητικό	Χρέωση	Πίστωση
Έξοδα - Ζημιές	Χρέωση	Πίστωση
Παθητικό	Πίστωση	Χρέωση
Έσοδα - Κέρδη	Πίστωση	Χρέωση

Παραδείγματα βάσει του παραπάνω πίνακα:

- όταν αυξάνεται λογαριασμός του ενεργητικού π.χ. «Ταμείο», τότε χρεώνουμε
- όταν **μειώνεται λογαριασμός του ενεργητικού** π.χ. «Ταμείο», τότε **πιστώνουμε**
- όταν δημιουργείται έξοδο π.χ. «Αμοιβές προσωπικού», τότε χρεώνουμε
- όταν δημιουργείται έσοδο π.χ. «Πώληση εμπορευμάτων», τότε πιστώνουμε

Λογιστικό γεγονός (1): Εισφορά κεφαλαίου

- Οι φορείς της επιχείρησης εισέφεραν ύστερα από αύξηση κεφαλαίου 50.000 € σε μετρητά

Κίνηση	Σκέψη
1. Κατανοώ το λογιστικό γεγονός	Εισφορά φορέων της επιχείρησης ύστερα από αύξηση κεφαλαίων...
2. Προσδιορίζω ποιοι λογαριασμοί επηρεάζονται, πως μεταβάλλονται και για πόσο	... με μετρητά, άρα αυξάνεται ο λογαριασμός "Ταμείο" κατά 50.000 € και αυξάνεται και ο λογαριασμός "Κεφάλαιο" κατά 50.000 €
3. Με βάση τους κανόνες χρεοπίστωσης καταλήγω ως προς το ποιους λογαριασμούς χρεώνω και ποιους λογαριασμούς πιστώνω	Ο λογαριασμός "Ταμείο" είναι λογαριασμός του ενεργητικού, αυξάνεται, άρα χρεώνουμε τον λογαριασμό "Ταμείο" με 50.000 €.
	Ο λογαριασμός "Κεφάλαιο" είναι λογαριασμός καθαρής θέσης, αυξάνεται, άρα πιστώνουμε τον λογαριασμό "Κεφάλαιο" με 50.000 €

Λογιστικό γεγονός (1): Εισφορά κεφαλαίου

- Οι φορείς της επιχείρησης εισέφεραν ύστερα από αύξηση κεφαλαίου 50.000 € σε μετρητά

Κίνηση 4^η: Καταχωρώ τις χρεώσεις και τις πιστώσεις στο ημερολόγιο και στο καθολικό

A/A	Λογαριασμοί - Αιτιολογία	Χρέωση	Πίστωση
(1)	Ταμείο	50.000	
	Κεφάλαιο		50.000
	Αιτ.: Εισφορά μετρητών από επιχειρηματία...		

Χ	Ταμείο	Π
(1)	50.000	
.....		
.....		
.....		
.....		

Χ	Κεφάλαιο	Π
	50.000	(1)
.....		
.....		
.....		
.....		

Κίνηση 5^η: Άθροισμα χρεώσεων = Άθροισμα πιστώσεων = 50.000

Λογιστικό γεγονός (2): Αγορά πρώτων υλών τοις μετρητοίς

- Η επιχείρηση αγόρασε τοις μετρητοίς πρώτες ύλες αξίας 2.000 €

Κίνηση	Σκέψη
1. Κατανόω το λογιστικό γεγονός	Αγορά πρώτων υλών
2. Προσδιορίζω ποιοι λογαριασμοί επηρεάζονται, πως μεταβάλλονται και για πόσο	... με μετρητά, άρα αυξάνεται ο λογαριασμός "Πρώτες ύλες" κατά 2.000 € και μειώνεται ο λογαριασμός "Ταμείο" κατά 2.000 €
3. Με βάση τους κανόνες χρεοπίστωσης καταλήγω ως προς το ποιους λογαριασμούς χρεώνω και ποιους λογαριασμούς πιστώνω	Ο λογαριασμός "Πρώτες ύλες" είναι λογαριασμός του ενεργητικού, αυξάνεται, άρα χρεώνουμε τον λογαριασμό "Πρώτες ύλες" με 2.000 €.
	Ο λογαριασμός "Ταμείο" είναι λογαριασμός ενεργητικού, μειώνεται, άρα πιστώνουμε τον λογαριασμό "Ταμείο" με 2.000 €

Λογιστικό γεγονός (2): Αγορά πρώτων υλών τοις μετρητοίς

- Η επιχείρηση αγόρασε τοις μετρητοίς πρώτες ύλες αξίας 2.000 €

Κίνηση 4η: Καταχωρώ τις χρεώσεις και τις πιστώσεις στο ημερολόγιο και στο καθολικό

A/A	Λογαριασμοί - Αιτιολογία	Χρέωση	Πίστωση
(2)	Πρώτες Ύλες	2.000	
	Ταμείο		2.000
	Αιτ.: Εισφορά μετρητών από επιχειρηματία...		

	Χ	Ταμείο	Π	Χ	Πρώτες Ύλες	Π
(1)		50.000	2.000	(2)	2.000	

Κίνηση 5η: Άθροισμα χρεώσεων = Άθροισμα πιστώσεων = 2.000

Λογιστικό γεγονός (3): Πώληση εμπορευμάτων με πίστωση

- Η επιχείρηση πώλησε με πίστωση εμπορεύματα αξίας 25.000 €

Κίνηση	Σκέψη
1. Κατανόω το λογιστικό γεγονός	
2. Προσδιορίζω ποιοι λογαριασμοί επηρεάζονται, πως μεταβάλλονται και για πόσο	
3. Με βάση τους κανόνες χρεοπίστωσης καταλήγω ως προς το ποιους λογαριασμούς χρεώνω και ποιους λογαριασμούς πιστώνω	

Λογιστικό γεγονός (3): Πώληση εμπορευμάτων με πίστωση

- Η επιχείρηση πώλησε με πίστωση εμπορεύματα αξίας 25.000 €

Κίνηση 4^η: Καταχωρώ τις χρεώσεις και τις πιστώσεις στο ημερολόγιο και στο καθολικό

A/A	Λογαριασμοί - Αιτιολογία	Χρέωση	Πίστωση
(3)			
	Αιτ.:		

Χ	Πελάτες	Π
.....		
.....		
.....		
.....		

Χ	Πωλήσεις	Π
.....		
.....		
.....		
.....		

Κίνηση 5^η: Άθροισμα χρεώσεων = Άθροισμα πιστώσεων = 25.000

Λογιστικό γεγονός (4): Πώληση εμπορευμάτων με γραμμάτια και κατάθεση στον λογαριασμό όψεως

- Η επιχείρηση πούλησε εμπορεύματα αξίας 20.000 € με υπογραφή ατόκων γραμματίων ονομαστικής αξίας 10.000 €, ενώ το υπόλοιπο ποσό κατατέθηκε ηλεκτρονικά μέσω e-banking στον λογαριασμό της

Κίνηση	Σκέψη
1. Κατανόω το λογιστικό γεγονός	
2. Προσδιορίζω ποιοι λογαριασμοί επηρεάζονται, πως μεταβάλλονται και για πόσο	
3. Με βάση τους κανόνες χρεοπίστωσης καταλήγω ως προς το ποιους λογαριασμούς χρεώνω και ποιους λογαριασμούς πιστώνω	

Λογιστικό γεγονός (4): Πώληση εμπορευμάτων με γραμμάτια και κατάθεση στον λογαριασμό όψεως

- Η επιχείρηση πούλησε εμπορεύματα αξίας 20.000 € με υπογραφή ατόκων γραμματίων ονομαστικής αξίας 10.000 €, ενώ το υπόλοιπο ποσό κατατέθηκε ηλεκτρονικά μέσω e-banking στον λογαριασμό της

Κίνηση 4^η: Καταχωρώ τις χρεώσεις και τις πιστώσεις στο ημερολόγιο και στο καθολικό

A/A	Λογαριασμοί - Αιτιολογία	Χρέωση	Πίστωση
(4)			
	Αιτ.:		

Χ	Γραμμάτια Εισπρακτέα	Π	Χ	Πωλήσεις	Π	Χ	Καταθέσεις όψεως	Π
				25.000	(3)			

Κίνηση 5^η: Άθροισμα χρεώσεων = Άθροισμα πιστώσεων = 20.000

Λογιστικό γεγονός (5): Αγορά εμπορευμάτων με γραμμάτια και μετρητά

- Η επιχείρηση αγόρασε εμπορεύματα αξίας 30.000 €. Κατέβαλε με μετρητά το 40% του ποσού, ενώ για το υπόλοιπο ποσό υπογράφηκαν άτοκα γραμμάτια

Κίνηση	Σκέψη
1. Κατανόω το λογιστικό γεγονός	
2. Προσδιορίζω ποιοι λογαριασμοί επηρεάζονται, πως μεταβάλλονται και για πόσο	
3. Με βάση τους κανόνες χρεοπίστωσης καταλήγω ως προς το ποιους λογαριασμούς χρεώνω και ποιους λογαριασμούς πιστώνω	

Διευθυντής Χρηματοοικονομικής Λογιστικής - Δ. Βασιλείου - Ν. Ηρειώτης - Δ. Μπάλλιος

Λογιστικό γεγονός (5): Αγορά εμπορευμάτων με γραμμάτια και μετρητά

- Η επιχείρηση αγόρασε εμπορεύματα αξίας 30.000 €. Κατέβαλε με μετρητά το 40% του ποσού, ενώ για το υπόλοιπο ποσό υπογράφηκαν άτοκα γραμμάτια

Κίνηση 4^η: Καταχωρώ τις χρεώσεις και τις πιστώσεις στο ημερολόγιο και στο καθολικό

A/A	Λογαριασμοί - Αιτιολογία	Χρέωση	Πίστωση
(5)			
	Αιτ.:		

X	Ταμείο		Π	X	Γραμμάτια Πληρωτέα		Π	X	Εμπορεύματα		Π
(1)	50.000	2.000	(2)								

Κίνηση 5^η: Άθροισμα χρεώσεων = Άθροισμα πιστώσεων = 30.000

Λογιστικό γεγονός (6): Η επιχείρηση εισέπραξε διάφορα λειτουργικά έσοδα ύψους 10.000 €

- Η επιχείρηση εισέπραξε διάφορα λειτουργικά έσοδα ύψους 10.000 €

Κίνηση	Σκέψη
1. Κατανόω το λογιστικό γεγονός	
2. Προσδιορίζω ποιοι λογαριασμοί επηρεάζονται, πως μεταβάλλονται και για πόσο	
3. Με βάση τους κανόνες χρεοπίστωσης καταλήγω ως προς το ποιους λογαριασμούς χρεώνω και ποιους λογαριασμούς πιστώνω	

Λογιστικό γεγονός (6): Η επιχείρηση εισέπραξε διάφορα λειτουργικά έσοδα ύψους 10.000 €

- Η επιχείρηση εισέπραξε διάφορα λειτουργικά έσοδα ύψους 10.000 €

Κίνηση 4^η: Καταχωρώ τις χρεώσεις και τις πιστώσεις στο ημερολόγιο και στο καθολικό

A/A	Λογαριασμοί - Αιτιολογία	Χρέωση	Πίστωση
(6)			
	Αιτ.:		

Χ	Ταμείο		Π	Χ	Π
(1)	50.000	2.000	(2)		
		12.000	(5)		

Κίνηση 5^η: Άθροισμα χρεώσεων = Άθροισμα πιστώσεων = 10.000

Λογιστικό γεγονός (7): Αγορά εμπορευμάτων με πίστωση

- Η επιχείρηση αγόρασε εμπορεύματα αξίας 20.000 € με πίστωση

Κίνηση	Σκέψη
1. Καταννώ το λογιστικό γεγονός	
2. Προσδιορίζω ποιοι λογαριασμοί επηρεάζονται, πως μεταβάλλονται και για πόσο	
3. Με βάση τους κανόνες χρεοπίστωσης καταλήγω ως προς το ποιους λογαριασμούς χρεώνω και ποιους λογαριασμούς πιστώνω	

Λογιστικό γεγονός (7): Αγορά εμπορευμάτων με πίστωση

- Η επιχείρηση αγόρασε εμπορεύματα αξίας 20.000 € με πίστωση

Κίνηση 4^η: Καταχωρώ τις χρεώσεις και τις πιστώσεις στο ημερολόγιο και στο καθολικό

A/A	Λογαριασμοί - Αιτιολογία	Χρέωση	Πίστωση
(7)			
	Αιτ.:		

Χ	Εμπορεύματα	Π	Χ	Προμηθευτές	Π
(5)	30.000				

Κίνηση 5^η: Άθροισμα χρεώσεων = Άθροισμα πιστώσεων = 20.000

Λογιστικό γεγονός (8): Σύναψη δανείου

- Η επιχείρηση προχώρησε στη σύναψη βραχυπρόθεσμου δανείου ύψους 10.000 €. Το ποσό κατατέθηκε στο λογαριασμό όψεως που διατηρεί η εταιρία στη συγκεκριμένη τράπεζα.

Κίνηση	Σκέψη
1. Καταννώ το λογιστικό γεγονός	
2. Προσδιορίζω ποιοι λογαριασμοί επηρεάζονται, πως μεταβάλλονται και για πόσο	
3. Με βάση τους κανόνες χρεοπίστωσης καταλήγω ως προς το ποιους λογαριασμούς χρεώνω και ποιους λογαριασμούς πιστώνω	

Λογιστικό γεγονός (8): Σύναψη δανείου

- Η επιχείρηση προχώρησε στη σύναψη βραχυπρόθεσμου δανείου ύψους 10.000 €. Το ποσό κατατέθηκε στο λογαριασμό όψεως που διατηρεί η εταιρία στη συγκεκριμένη τράπεζα.

Κίνηση 4^η: Καταχωρώ τις χρεώσεις και τις πιστώσεις στο ημερολόγιο και στο καθολικό

A/A	Λογαριασμοί - Αιτιολογία	Χρέωση	Πίστωση
(8)			
	Αιτ.:		

Χ	Καταθέσεις όψεως	Π	Χ	Βραχυπρόθεσμο δάνειο	Π
(4)	10.000				

Κίνηση 5^η: Άθροισμα χρεώσεων = Άθροισμα πιστώσεων = 10.000

Λογιστικό γεγονός (9): Αποπληρωμή γραμματίου πληρωτέου

- Η επιχείρηση αποπλήρωσε γραμμάτιο πληρωτέο ονομαστικής αξίας 3.000 € μέσω του λογαριασμού όψεως που διαθέτει στην τράπεζα.

Κίνηση	Σκέψη
1. Καταννώ το λογιστικό γεγονός	
2. Προσδιορίζω ποιοι λογαριασμοί επηρεάζονται, πως μεταβάλλονται και για πόσο	
3. Με βάση τους κανόνες χρεοπίστωσης καταλήγω ως προς το ποιους λογαριασμούς χρεώνω και ποιους λογαριασμούς πιστώνω	

Λογιστικό γεγονός (9): Αποπληρωμή γραμματίου πληρωτέου

- Η επιχείρηση αποπλήρωσε γραμμάτιο πληρωτέο ονομαστικής αξίας 3.000 € μέσω του λογαριασμού όψεως που διαθέτει στην τράπεζα.

Κίνηση 4^η: Καταχωρώ τις χρεώσεις και τις πιστώσεις στο ημερολόγιο και στο καθολικό

A/A	Λογαριασμοί - Αιτιολογία	Χρέωση	Πίστωση
(9)			
	Αιτ.:		

Χ	Γραμμάτια πληρωτέα	Π	Χ	Καταθέσεις όψεως	Π
	18.000	(5)	(4)	10.000	
			(8)	10.000	

Κίνηση 5^η: Άθροισμα χρεώσεων = Άθροισμα πιστώσεων = 3.000

Λογιστικό γεγονός (10): Μισθοδοσία προσωπικού

	<p>Ο λογαριασμός «Αμοιβές προσωπικού» αφορά τις μικτές αμοιβές των εργαζομένων.</p>
	<p>Οι καθαρές αμοιβές των εργαζομένων προέρχονται από τις «Αμοιβές προσωπικού» αφού αφαιρέσουμε τις κρατήσεις των εργαζομένων και τον φόρο μισθωτών υπηρεσιών που παρακρατείται. Οι αμοιβές που καταβάλλονται στους εργαζόμενους είναι οι καθαρές αμοιβές. Για αυτό και στο παράδειγμά μας καταβάλλονται 20.000 € (καθαρές αμοιβές) και όχι 28.400 € που είναι οι μικτές αμοιβές.</p>
	<p>Οι «Εργοδοτικές εισφορές» είναι επιπρόσθετο κόστος για την επιχείρηση. Οι κρατήσεις των ασφαλισμένων και οι εργοδοτικές εισφορές, επειδή καταβάλλονται στον ίδιο φορέα για λογαριασμό του προσωπικού, αθροίζονται ως οφειλές στο λογαριασμό «Κρατήσεις και εισφορές πληρωτέες».</p>
	<p>Οι επιχειρήσεις παρακρατούν από τους εργαζόμενους φόρο εισοδήματος για την μισθωτή τους εργασία τον οποίο έχουν την υποχρέωση να καταβάλουν στο κράτος. Ο «Παρακρατούμενος φόρος από μισθωτή εργασία» είναι λογαριασμός υποχρέωσης.</p>

Λογιστικό γεγονός (10): Μισθοδοσία προσωπικού

- Καταβλήθηκαν με μετρητά, για αμοιβές προσωπικού, 20.000 €, ενώ οι εργοδοτικές εισφορές ύψους 5.000 € και οι κρατήσεις ύψους 4.000 € οφείλονταν στα ασφαλιστικά ταμεία των εργαζομένων. Ο φόρος μισθωτών υπηρεσιών που παρακρατήθηκε ανέρχεται σε 4.400 €.

Κίνηση	Σκέψη
1. Καταννώ το λογιστικό γεγονός	
2. Προσδιορίζω ποιοι λογαριασμοί επηρεάζονται, πως μεταβάλλονται και για πόσο	
3. Με βάση τους κανόνες χρεοπίστωσης καταλήγω ως προς το ποιους λογαριασμούς χρεώνω και ποιους λογαριασμούς πιστώνω	

Λογιστικό γεγονός (10): Μισθοδοσία προσωπικού

- Καταβλήθηκαν με μετρητά, για αμοιβές προσωπικού, 20.000 €, ενώ οι εργοδοτικές εισφορές ύψους 5.000 € και οι κρατήσεις ύψους 4.000 € οφείλονταν στα ασφαλιστικά ταμεία των εργαζομένων. Ο φόρος μισθωτών υπηρεσιών που παρακρατήθηκε ανέρχεται σε 4.400 €.

Κίνηση 4^η: Καταχωρώ τις χρεώσεις και τις πιστώσεις στο ημερολόγιο και στο καθολικό

A/A	Λογαριασμοί - Αιτιολογία	Χρέωση	Πίστωση
(10)			
	Αιτ.:		

X	Ταμείο		Π	X	Π	
(1)	50.000	2.000	(2)			
(6)	10.000	12.000	(5)			
X			Π	X		Π